

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

זֵהָר חֲדָשׁ נח

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מִלּ וְנִחְמָד לְמַעַן יִדוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של ל' חלקים

כרך כ"ח - חלק כ"ז

קונטרס 827

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזוהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעייה"ק בית שמש תובב"א

**מ(ח) לְלַמֵּד לְפָנָי כָּל תְּפִלָּה מֵאֲמַר אֶחָד מֵהַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ אוּ
מֵהַתְּקוּנִים**

ובלקוטי תורה מהרב הקדוש מטשערנאביל זכותו גן עלינו (בהדרכה ז'), מביא מהבעל שם טוב זכותו גן עלינו: ללמד לפני כל תפלה מאמר אחד מהזהר הקדוש או מהתקונים.

אֲשֶׁר חָנַן לּוֹ אֱלֹקִים עֲשֶׂר חֲטָאִיו בְּצַדִּיקָה יִפְרַק וַיִּרְבֶּה בַּיָּמִים אֵלּוֹ בְּצַדִּיקָה וְלִמּוּד זֶהר וְתְּקוּנִים וְתַהֲלִים.

(מורה באצבע סימן ח' אות רמח)

צריך לשוב באמת על חטאות נעורים ולהתענות חמשה שנים רצופים יום אחד בשבוע וכו', ולהיות נעור כל ליל ששיל וללמד באותו לילה תנ"ך, משנה, גמרא, זהר, ראשית חכמה, תקונים, עין יעקב וכו'.

(לקוטי תורה (טשערנאביל) הדרכה א')

וזהו "יראת השם ראשית דעת", דעת היא לשון התבוננות ובינה לבא, זהו חכמה בלב. ועקר הוא על ידי התורה, כמו שכתוב בשם הבעל שם טוב שצוה לאנשיו שקדם כל תפלה ילמדו מאמר זהר ותקונים וכו'.

(לקוטי תורה (טשערנאביל) הדרכה ז')

**מ(ט) כָּל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבוֹיֹת לֹא יִסְפִּיקוּ לְבָאָר סוּדוֹתָיו וְרִמְזוֹתָיו
שֶׁל סֵפֶר הַתְּקוּנִים אֲשֶׁר לֹא יְכִילֵם הָרַעִיוֹן**

על ספר התקונים לבד לא יספיקו אלפים ספרים לבאר עצם רבוי הסודות שיש שם, אשר לא יכילם הרעיון, כידוע לכל גדלות קדשת התקונים הקדוש, אשר כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו ורמזותיו.

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב סימן רפ"ה)

לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי קְבָלָה, וְאִם אֵינּוּ מִבֵּין בָּהֶם לֵאמֹר דְּבַרֵּי הַזֹּהָר וְתְּקוּנִים, כִּי הֵם מִסְּגָלִים לְטַהַר הַנֶּשְׁמָה.

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג): ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ישראל דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן"י בוא"ו בן"י ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי הית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

שֵׁעַר הַתְּקוּנִים

(סדור האר"י זכרונו לברכה "קול יעקב" לרבי יעקב קאפיל זכרונו לברכה, בסדר פונת הלמוד)

פעם שאלו רבינו לאחד התלמידים החשובים, מדוע לא לומד בזהר הקדוש והתקונים ובכתבי האר"י זכרונו לברכה, וענה בשברון לב: רבי, מה אעשה כי ללמוד הקדוש הזה צריכים קדשה יתרה וטהר גבא, ואני אין בי זאת, ואיך אוכל לגשת לקדש קדשים ללמוד. ואמר לו רבינו: **אם אינך עוד קדוש וטהור, צא ולמד למוד הקדוש הזה ותדבק בו וכזה ראה וקדש, ואז תתקדש ותתטהר, כי אי אפשר בדור הזה להשיג דבר מה בלעדו.**

(הקדמה לספר צבי לצדיק)

ג) על ידי למוד בתקונים הבין שנמתקו כל הדינים

כאשר התעוררתי בחצות הלילה וראיתי שאגרת אחת מונחת לפני, אשר בעוד חבלי שנה על עיני לא יכלתי לקרותו, עד אשר למדתי תורת בספר תקוני הזהר הקדוש, והוא עד מחצית שעה שתיים, ואז נזפרתי לקרות האגרת של מעלת כבוד תורתו, והבינתי על ידו מאמר הזהר הנזכר **שנמתקו כל דינים וכו'.**

(ספר עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרונו לחיי העולם הבא, לקוטים בסופן)

אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדלתו ורוממותו יתברך שמו מכל למודנו כמו מלמודי חכמת הקבלה, ביחוד מלמוד ספר הזהר הקדוש והתקונים, חכמת אדם תאיר פניו מרבו העולמות העליונים הקדושים לאין קץ וסוף ותכלית.

(יסוד ושרש העבודה, שערי הששי, שער הניצוץ)

נא) גדל מעלת אמירת תקונים בחדש אלול, שמזכר הנפש רוח ונשמה

אנשי מעשה נהיגי לומר בכל יום מאותם ארבעים יום שמראש חדש אלול עד אחר יום כפורים איזה דפים מספר הקדוש תקוני הזהר, ומכונים לגמור כל הספר עד יום הכפורים. ועין בספרים שהלהיבו מאד על

טמון בין המטמוניות של אבא
בבית גנזיו, וזהו שכתוב פרס היה
לשלמה וכו'. הפרס הזה זהה
הנשמה הקדושה שננטעה
למעלה תחת פסא כבודו.
לשלמה - המלך שהשלים כלו
שלו. בבעל המון - הוא פסא
כבודו ששולט על כל צבאות
השמים והארץ, והוא בעל כל
הכח. נתן את הנשמה הזו למי?
לנטרים, אלו ששומרים מצוותיו.
יש לו לקדוש ברוך הוא עולמים
רבים למעלה על כל צבאות
השמים, ואלף ומאתים עולמות
אחרים שנכנס בהם להשתעשע
עם הצדיקים בגן עדן. איש יבא
בפריו אלף כסף - אלף עולמות
שהקדוש ברוך הוא כוסף בהם.
אמר רבי יצחק, מסיים אני את
הדבר הזה של רבי יוסי, וכך
הוא: ממה שכתוב אחריו (שם)
פרמי שלי לפני האלף לך שלמה
ומאתים לנטרים את פרו, שפסא
הכבוד מכרזת ואומרת: רבוננו
של עולם, זו הנשמה נטלה ממנו,
הרי היא לפני. האלף לך שלמה
- שלך הם אותם האלף עולמות,
ואינם ראויים לאחר. ומאתים
לנטרים את פרו - זה עדן, שיש בו
בו מאתים עולמות הנאות
וכסופים לנפשות הצדיקים.
ששנינו, אמר רבי, בכל לילה
ולילה הקדוש ברוך הוא נכנס
בכל אותם העולמות, ובשעת
חצי הלילה נכנס במאתים
עולמות של גן עדן להשתעשע
עם הצדיקים, שנאמר (שם ז)
חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך.
ודוד המלך, עליו השלום, נכסף
לבו, כשראה מעלות הצדיקים.
אמר, רבוננו של עולם, (תהלים סד)
אשרי תבחר ותקרב ישפן חצריך.
אמר רבי אבהו, בא וראה כמה
יש לו לאדם להזהר הואיל

מטמוניא דאבא, בבי גנזוהי. ודא היא,
דכתיב, פרס היה לשלמה וגו', האי פרס, דא
היא נשמתא קדישא, דאתנטעת לעילא, תחות
כורסי יקריה. לשלמה, מלכא דשלמא פולא
דיליה. בבעל המון, הוא כורסי יקריה
דשליטא על כל חילי שמיא וארעא, והוא
מאריה דכל חילא. יהב נשמתא דא, למי,
לנוטרים, אלין נטרי פקודוי.

ואית ליה לקודשא בריך הוא עלמין סגיאין
לעילא, על כל חילי שמיא, ואלף
ומאתן עלמין אחרנין, דעייל בהון
לאשתעשעא עם צדיקניא בגנתא דעדן. איש
יבא בפריו אלף כסף, אלף עלמין דכסיף בהון
קודשא בריך הוא.

אמר רבי יצחק, מסיים אני להאי מילתא דר'
יוסי, וכך היא, ממה דכתיב אחריו, (ש"ש
ח) פרמי שלי לפני האלף לך שלמה ומאתים
לנטרים את פרו, שפסא הכבוד מכרזת
ואומרת, רבוננו של עולם, זו הנשמה נטלה
ממנו, הרי היא לפני. האלף לך שלמה, שלך
הם אותם האלף עולמות, ואינם ראויים לאחר.
ומאתים לנטרים את פרו, זה עדן, שיש בו
מאתים עולמות הנאות וכסופין לנפשות
הצדיקים.

דתנן, אמר רבי, בכל לילה ולילה הקדוש
ברוך הוא נכנס בכל אותן העולמות,
ובשעת חצי הלילה, נכנס במאתים עולמות
של גן עדן, להשתעשע עם הצדיקים. שנאמר,
(ש"ס ו) חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך. ודוד
המלך עליו השלום, נכסף לבו, כשראה
מעלות הצדיקים, ואמר רבוננו של עולם,
אשרי תבחר ותקרב ישפן חצריך.
אמר רבי אבהו, בא וראה כמה יש לו לאדם

ונשמת אל באפיו, להטהר מעונותיו ולעין במעשיו, ולא יחטא לפני קונו, למען תהיה מעלתו עם שאר הצדיקים, ולא ימצא מוחה בידו, בעלותו לראות את פני ה'.

ובמי אתה למד? מן התבה. בא וראה, מהו שכתוב (בראשית ז) ויבאו אל נח אל התבה? בלא רשות. שאמר רבי יצחק, כל אותם העופות והחיות והבהמות שלא חטאו, הם באים והתבה קולטתן. ואותם שחטאו, התבה דוחה אותם לחוץ. ומה התבה שהוא עץ יבש כף - פתחי השמים ושומריהם, ושומרי המשמרות, וכסא הכבוד, שיש בהם רשות, על אחת כמה וכמה להיות קולטים למי שלא חטאו, ולהיות דוחים למי שחטאו.

רבי חייא אמר, נח מקטני אמנה היה, שלא היה מאמין שיבא המבול, ולא נכנס לתבה עד שהמים דחקוהו, שנאמר (שם) ויבא נח מפני מי המבול.

אמר רבי יצחק, בא וראה, פשהוריד הקדוש ברוך הוא המים, הורידם תחלה ברחמים, כדי להראות לעולם, שאם ישוּבו - יקבלם. משמע שכתוב בתחלה (שם) ויהי הגשם, ולהלן הוא אמר (שם) ויהי המבול. שאם יחזרו יהיו גשמי ברכה. לא חזרו - היה מבול.

ואמר רבי יצחק, שבועה נשבע הקדוש ברוך הוא שאינו חפץ במיתתן של רשעים, שנאמר (יחזקאל לג יא) מי אני נאם ה' אלהים אם אחפץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו ויחיה וגו'. ויחיה בשני עולמות, העולם הזה והעולם הבא.

ואמר רבי יצחק, אשרי הבנים שאמרם להם כף: והשיבו וחיו.

להזוהר, הואיל ונשמת אל באפיו, להטהר מעונותיו, ולעין במעשיו, ולא יחטא לפני קונו, למען תהיה מעלתו עם שאר הצדיקים, ולא ימצא מוחה בידו, בעלותו לראות את פני ה'.

ובמי אתה למד, מן התיבה. בא וראה, מאי דכתיב, ויבאו אל נח אל התבה, בלא רשות. דאמר רבי יצחק, כל אותן העופות והחיות והבהמות שלא חטאו, הם באים, והתיבה קולטתן, ואותן שחטאו, התיבה דוחה אותן לחוץ. ומה התיבה, שהוא עץ יבש כף. פתחי השמים ושומריהם, ושומרי המשמרות, וכסא הכבוד, שיש בהם הרשות, על אחת כמה וכמה להיות קולטין, למי שלא חטאו, ולהיות דוחים למי שחטאו.

רבי חייא אמר, נח מקטני אמנה היה, שלא היה מאמין שיבא המבול, ולא נכנס לתבה עד שהמים דחקוהו, שנאמר ויבא נח מפני מי המבול.

אמר רבי יצחק, בא וראה, פשהוריד הקדוש ברוך הוא המים, הורידם בתחלה ברחמים, כדי להראות לעולם, שאם ישוּבו יקבלם. משמע דכתיב בתחלה, ויהי הגשם, ולהלן הוא אמר, ויהי המבול, שאם יחזרו יהיו גשמי ברכה, לא חזרו, היה מבול.

ואמר רבי יצחק, שבועה נשבע הקדוש ברוך הוא שאינו חפץ במיתתן של רשעים, שנאמר (יחזקאל לג יא) מי אני נאם ה' אלהים אם אחפץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו ויחיה וגו'. ויחיה בשני עולמות, העולם הזה והעולם הבא.

ואמר רבי יצחק, אשרי הבנים שאמרם להם כף, והשיבו וחיו. (שם) שובו שובו

מְדַרְכֵיכֶם הֲרָעִים וְלָמָּה תָּמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל.
כִּי הוּא אֵינוֹ חֲפִץ בְּמִיתַתְּן שֶׁל רְשָׁעִים אֲלֵא
שְׂיַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה לְמַעַן יַחֲיוּ.

ר' יוחנן פתח, (איוב יא ב) וְעֵינַי רְשָׁעִים תִּכְלִינָה
וּמְנוּס אָבָד מִנְהֶם וְתִקְוַתָּם מִפֶּח נָפֶשׁ. מִשָּׁל
לָמָּה הִדְבָּר דּוֹמָה, לְכַת לְסֻטִּים שֶׁהָיוּ שׁוֹדְדִים
בְּהָרִים, שָׁמַע הַמֶּלֶךְ, וְשָׁלַח עֲלֵיהֶם גִּיסוֹתָיו,
וְהִתְפַּסּוּם וְהִנִּיחוּם בַּמַּגְדָּל גְּבוּהָ. וְהָיוּ בֵּהֶם
פְּקָחִים, אָמְרוּ יִדְעָנָא בְּנַפְשָׁתְנָא דֵּעֲבַדְנָא
עוֹבְדִין בִּישִׁין, וְלֹא יְכִילְנָא לְאַשְׁתַּזְבָּא. מַה
עָשׂוּ, חֲפְרוּ חֲפִירָה אַחַת בַּמַּגְדָּל, וַיֵּצְאוּ וּבְרָחוּ
לָהֶם. טִיפֵּשׁ אַחַד הָיָה בִּינֵיהֶם, וַרְאָה אֶת
הַחֲפִירָה, וְלֹא רָצָה לָנוּס לְהַמְלִט.

לְמַחֵר בָּא הַמֶּלֶךְ לְרֹאוֹת אֶת הַמַּגְדָּל, וְאֵת
הַלְסֻטִּים, רָאָה אֶת הַחֲפִירָה שֶׁעָשׂוּ
וְנָסוּ וְנִמְלְטוּ. אָמַר לָזֶה, שׁוֹטָה, חֲבַרְיָה בְּרַחוּ
בְּזוֹ הַחֲפִירָה וְנִמְלְטוּ מִדִּינִי, מַה אֲנִי יָכוֹל
לַעֲשׂוֹת עוֹד לָהֶם, אֲבָל אֶתְּהָ שְׂרָאִית אֶת
הַחֲפִירָה בְּעֵינֶיהָ, וְלֹא רָצִיתָ לְהַמְלִיט יְנַקְרוּ
עֵינֶיהָ, וְאַחַר כֵּךְ יִתְלוּ אוֹתָךְ עַל עֵץ.

כֵּךְ הַלְסֻטִּים, אֵלּוּ הַרְשָׁעִים הַהוֹלְכִים
בְּמַחְשָׁפִים. הַרְשָׁעִים הַפְּקָחִים, מַה הֵם
עוֹשִׂים. אוֹמְרִים אֲנוּ חֲטָאנוּ לְמֶלֶךְ, אָנָּה נִמְלִיט
מִדִּינִי. אֲבָל נִפְתַּח דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה, וְנִבְקַשׁ
רְחֻמִּים, וְנִבְרַח וְנִמְלִיט, וְכֵךְ עָשׂוּ. הַטְּפָשִׁים
מַה הֵם עוֹשִׂים, רוֹאִים דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה פְּתוּחַ
לְפָנֵיהֶם, שֶׁפְּתָחוּ הָאֲחֵרִים, וְנִמְלְטוּ מִדִּין
שָׁמַיִם, וְהֵם אֵינָם רוֹצִים לְהַמְלִיט.

אוֹמֵר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שׁוֹטִים, אֲחִיכֶם
בְּרַחוּ וְנִמְלְטוּ, בְּאוֹתוֹ דְּרָךְ שֶׁל תְּשׁוּבָה
שֶׁפְּתָחוּ, מַה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עוֹד לָהֶם, אֲבָל
אַתֶּם עֵינֵיכֶם שָׂרְאוּ הַחֲפִירָה, דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה
פְּתוּחַ לְפָנֵיכֶם, וְלֹא רָצִיתֶם לְהַפְּנֵס בְּתוֹכוֹ

(ס) שׁוּבוּ שׁוּבוּ מְדַרְכֵיכֶם הֲרָעִים
וְלָמָּה תָּמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כִּי הוּא
אֵינוֹ חֲפִץ בְּמִיתַתְּן שֶׁל רְשָׁעִים,
אֲלֵא שְׂיַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה לְמַעַן
יַחֲיוּ.

רַבִּי יוֹחָנָן פִּתַּח, (איוב יא, ב) וְעֵינַי
רְשָׁעִים תִּכְלִינָה וּמְנוּס אָבָד מִנְהֶם
וְתִקְוַתָּם מִפֶּח נָפֶשׁ. מִשָּׁל לָמָּה
הִדְבָּר דּוֹמָה? לְכַת לְסֻטִּים שֶׁהָיוּ
שׁוֹדְדִים בְּהָרִים. שָׁמַע הַמֶּלֶךְ,
וְשָׁלַח עֲלֵיהֶם גִּיסוֹתָיו, וְהִתְפַּסּוּם
וְהִנִּיחוּם בַּמַּגְדָּל גְּבוּהָ. וְהָיוּ בֵּהֶם
פְּקָחִים. אָמְרוּ, יִדְעָנוּ בְּנַפְשׁוֹתֵינוּ
שֶׁעָשִׂינוּ מַעֲשִׂים רָעִים וְלֹא יְכִלְנוּ
לְהִנְצֵל. מַה עָשׂוּ? חֲפְרוּ חֲפִירָה
אַחַת בַּמַּגְדָּל, וַיֵּצְאוּ וּבְרָחוּ לָהֶם.
טִיפֵּשׁ אַחַד הָיָה בִּינֵיהֶם, וַרְאָה אֶת
הַחֲפִירָה, וְלֹא רָצָה לָנוּס לְהַמְלִיט.
לְמַחֵר בָּא הַמֶּלֶךְ לְרֹאוֹת אֶת
הַמַּגְדָּל וְאֵת הַלְסֻטִּים. רָאָה אֶת
הַחֲפִירָה שֶׁעָשׂוּ וְנָסוּ וְנִמְלְטוּ.
אָמַר לָזֶה: שׁוֹטָה, חֲבַרְיָה בְּרַחוּ
בְּזוֹ הַחֲפִירָה וְנִמְלְטוּ מִדִּינִי, מַה
אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לָהֶם עוֹד, אֲבָל
אֶתְהָ שְׂרָאִית אֶת הַחֲפִירָה וְלֹא
רָצִיתָ לְהַמְלִיט, יְנַקְרוּ עֵינֶיהָ, וְאַחַר
כֵּךְ יִתְלוּ אוֹתָךְ עַל עֵץ!

כֵּךְ הַלְסֻטִּים, אֵלּוּ הַרְשָׁעִים
הַהוֹלְכִים בְּמַחְשָׁפִים. הַרְשָׁעִים
הַפְּקָחִים מַה הֵם עוֹשִׂים?
אוֹמְרִים: אֲנוּ חֲטָאנוּ לְמֶלֶךְ, אָנָּה
נִמְלִיט מִדִּינִי? אֲבָל נִפְתַּח דְּרָךְ
הַתְּשׁוּבָה, וְנִבְקַשׁ רְחֻמִּים, וְנִבְרַח
וְנִמְלִיט, וְכֵךְ עָשׂוּ. הַטְּפָשִׁים מַה
הֵם עוֹשִׂים? רוֹאִים דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה
פְּתוּחַ לְפָנֵיהֶם, שֶׁפְּתָחוּ הָאֲחֵרִים,
וְנִמְלְטוּ מִדִּין שָׁמַיִם, וְהֵם אֵינָם
רוֹצִים לְהַמְלִיט.

אוֹמֵר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
שׁוֹטִים, אֲחִיכֶם בְּרַחוּ וְנִמְלְטוּ
בְּאוֹתוֹ דְּרָךְ שֶׁל תְּשׁוּבָה שֶׁפְּתָחוּ,
מַה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עוֹד לָהֶם.
אֲבָל אַתֶּם, עֵינֵיכֶם שְׂרְאוּ
הַחֲפִירָה, דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה פְּתוּחַ

וְלָנוּס וְלַהֲמַלֵּט, מַאי פְּתִיב בְּהוּ, וְעֵינִי (דף קכ
 ע"ב) רְשָׁעִים תְּכַלִּינָה. שְׂרָאוּ הִדְרָךְ פְּתוּחַ וּמְנוּס
 אֲבָד מִנְהֵם, שְׁלֹא רָצוּ לָנוּס וְלַהֲמַלֵּט. וְתַקְוָתָם
 מִפַּח נִפְשׁ לְעוֹלָם הַבָּא.

כִּךְ דוֹר הַמַּבּוּל, רָאוּ לָנֹחַ עוֹשֶׂה הַתִּיבָה,
 וּמִתְרָה בָּהֶם בְּכָל יוֹם, וְרָאוּ אוֹתוֹ נִכְנָס
 לַתִּיבָה, וְלֹא רָצוּ לָשׁוּב. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְעֵינִי רְשָׁעִים תְּכַלִּינָה וּמְנוּס אֲבָד מִנְהֵם,
 שְׁלֹא רָצוּ לָשׁוּב וְלָנוּס מִדִּינִי, וְתַקְוָתָם מִפַּח
 נִפְשׁ, שְׁלֹא יִקְוֶמוּ לְיוֹם הַדִּין, שְׁנֹאֲמַר (איוב כו ה')

הַרְפָּאִים יַחֲלִלוּ מִתַּחַת מַיִם וּשְׁכַנְיָהֶם.

וַיַּחַל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לָמָּה
 נִקְרָא אִישׁ הָאֲדָמָה. שְׁנַתִּישְׁבָה מִמְּנוּ
 הָאֲדָמָה. כְּלוּמַר אֲדוֹן הָאֲדָמָה. רַבְּנָן אָמְרִי,
 אִישׁ הָאֲדָמָה, לְפִי שְׁבִשְׁבִילוֹ עֲמָדָה הָאֲדָמָה
 בְּכַחַה וּטְבָעָה. שְׁנֹאֲמַר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ
 וּמַעֲצוֹן יְדִינּוּ מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַרְרָה ה'.
 תַּדַּע לָךְ, כִּיּוֹן שְׁחָטָא אָדָם נִתְאַרְרָה הָאֲדָמָה,
 שְׁנֹאֲמַר אַרְוֵרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרָךְ. וְעֲמָדָה
 בְּקַלְלוֹתֶיהָ, עַד שְׁבָא נֹחַ וּבִטַל הַקְּלָלָה.

הַתְּנַיָּא אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא רַבְּהַ, בְּשַׁעָה שְׁאָמַר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָנֹחַ צֵא מִן הַתִּיבָה,
 אָמַר לְפָנָיו רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, לֵאן אַצָּא, אַצָּא
 לְאֲדָמָה שְׁנִתְאַרְרָה. וּמִפְּנֵי שְׁנִתְאַרְרָה אֲבָדוּ
 שׁוֹכְנֶיהָ, וְנִתְאַרְרוּ כּוֹלָם וְנִתְמַעְטוּ. אָמַר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא כִךְ אַתֶּם, אֶלֶּא שְׂרָצוּ
 בְּאַרְץ וּרְכוּ בַּהּ. הָאֲחֵרִים אֲבָדוּ בַּהּ, אֲבָל אַתֶּם
 פְּרוּ וּרְכוּ וּשְׂרָצוּ בַּהּ.

וְעַם כָּל זֶה לֹא נִתְיַשֵּׁב לְבוֹ, וְהַעֲלָה עוֹלוֹת,
 שְׁנֹאֲמַר וַיַּעַל עוֹלוֹת בְּמִזְבֵּחַ. הוּא הַמִּזְבֵּחַ
 שֶׁהַקְּרִיב עָלָיו אָדָם הָרֵאשׁוֹן. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, הֲרִי לָךְ מַה שְׁשֹׂאֲלֶתָ, לֹא אוֹסִיף
 עֲלֶת בְּמִזְבֵּחַ. הוּא הַמִּזְבֵּחַ שֶׁהַקְּרִיב עָלָיו אָדָם הָרֵאשׁוֹן. אָמַר

לְפָנֶיכֶם, וְלֹא רְצִיתֶם לְהִכְנֹס
 בְּתוֹכוֹ וְלָנוּס וְלַהֲמַלֵּט - מַה כְּתוּב
 בָּהֶם? וְעֵינִי רְשָׁעִים תְּכַלִּינָה.
 שְׂרָאוּ הִדְרָךְ פְּתוּחַ, וּמְנוּס אֲבָד
 מִנְהֵם - שְׁלֹא רָצוּ לָנוּס וְלַהֲמַלֵּט.
 וְתַקְוָתָם מִפַּח נִפְשׁ - לְעוֹלָם הַבָּא.
 כִּךְ דוֹר הַמַּבּוּל, רָאוּ לָנֹחַ עוֹשֶׂה
 הַתִּיבָה, וּמִתְרָה בָּהֶם בְּכָל יוֹם,
 וְרָאוּ אוֹתוֹ נִכְנָס לַתִּיבָה - וְלֹא רָצוּ
 לָשׁוּב. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
 וְעֵינִי רְשָׁעִים תְּכַלִּינָה וּמְנוּס אֲבָד
 מִנְהֵם - שְׁלֹא רָצוּ לָשׁוּב וְלָנוּס
 מִדִּינִי, וְתַקְוָתָם מִפַּח נִפְשׁ - שְׁלֹא
 יִקְוֶמוּ לְיוֹם הַדִּין, שְׁנֹאֲמַר (שם כו)

הַרְפָּאִים יַחֲלִלוּ מִתַּחַת מַיִם וּשְׁכַנְיָהֶם.
 וַיַּחַל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה (בראשית ט).
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לָמָּה נִקְרָא אִישׁ
 הָאֲדָמָה? שְׁנַתִּישְׁבָה מִמְּנוּ
 הָאֲדָמָה, כְּלוּמַר אֲדוֹן הָאֲדָמָה.
 חֲכָמִים אוֹמְרִים, אִישׁ הָאֲדָמָה -
 לְפִי שְׁבִשְׁבִילוֹ עֲמָדָה הָאֲדָמָה
 בְּכַחַה וּטְבָעָה, שְׁנֹאֲמַר (שם ה' ט)
 זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמַעֲצוֹן יְדִינּוּ
 מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַרְרָה ה'.
 תַּדַּע לָךְ, כִּיּוֹן שְׁחָטָא אָדָם,
 נִתְאַרְרָה הָאֲדָמָה, שְׁנֹאֲמַר (שם ה')

אַרְוֵרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרָךְ. וְעֲמָדָה
 בְּקַלְלוֹתֶיהָ, עַד שְׁבָא נֹחַ וּבִטַל
 הַקְּלָלָה.
 שְׁשֵׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא רַבְּהַ,
 בְּשַׁעָה שְׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לָנֹחַ צֵא מִן הַתִּיבָה, אָמַר לְפָנָיו:
 רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, לֵאן אַצָּא? אַצָּא
 לְאֲדָמָה שְׁנִתְאַרְרָה? וּמִפְּנֵי
 שְׁנִתְאַרְרָה, אֲבָדוּ שׁוֹכְנֶיהָ,
 וְנִתְאַרְרוּ כּוֹלָם וְנִתְמַעְטוּ. אָמַר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: לֹא כִךְ אַתֶּם,
 אֶלֶּא (שם ט) שְׂרָצוּ בְּאַרְץ וּרְכוּ בַּהּ.
 הָאֲחֵרִים אֲבָדוּ בַּהּ, אֲבָל אַתֶּם פְּרוּ
 וּרְכוּ וּשְׂרָצוּ בַּהּ.

וְעַם כָּל זֹאת לֹא נִתְיַשֵּׁב בְּלְבוֹ,
 וְהַעֲלָה עוֹלוֹת, שְׁנֹאֲמַר (שם ח) וַיַּעַל
 לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הֲרִי לָךְ מַה

ששאלת - לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם. אז נתישב בלבן. ולפיכך נקרא איש האדמה, שנתן נפשו ולבו עליה להוציאה מן הקללה. ויש שאומרים שנתעסק בעסקי האדמה.

ויטע פרום (שם טו, טז) - גפן גרושה מצא, שנתגרשה מגן עדן, וביומו נטעה ונשתגשגה, שנאמר (ישעיה י"ד) ביום נטעף תשגשגי. רבי אומר, גפן היתה, שנתגרשה מגן עדן, וענביה עמה, וסחט אותם, ושתה מן היין, ונתגל.

רבי בון פתח, (ויקרא ט"ו) וידבר ה' אל אהרן לאמר יין ושכר אל תשת אמה ובניד אהרן בכלכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם. שאמר רבי אבון, אין בכל העולם דבר שמתגאה לבו של אדם אלא ביין. וזה היה ענשם של נדב ואביהוא, שאכלו ושתו וגבה לבם, וזהו (ויקרא י"א) אש זרה אשר לא צוה אתם.

ויקדם זה היה נגזר עליהם, ובאה מדת הדין לשלח יד בהם, שנאמר (שמות כד) ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו, אף על פי שנגזר דינם לשלח יד בהם. ולמה היה ענשם? משום (שם) ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו. נכנסו, כשאכלו ושתו, ונגזר ענשם באותה שעה.

ויאחר כן ראו שלא שלח יד בהם בפעם הראשונה, עשו גם כן בשנייה, ומבין שני הפרובים יצא להב ונשרפו. פי לכה היו הפרובים מכונים, כנגד אותם הפרובים אשר בגן עדן.

ויאחר שמתו, צוה לאהרן ולכהנים הבאים אחריו להמנע עצמם מן היין, כבואם אל אהל מועד, וימצא אל אהל מועד, פדי שלא יכנסו ויבגסו הרות.

לקלל עוד את האדמה בעבור האדם, אז נתישב בלבן ולפיכך נקרא איש האדמה, שנתן נפשו ולבו עליה להוציאה מן הקללה. ואית דאמרי שנתעסק בעסקי האדמה.

ויטע פרום. גפן גרושה מצא, שנתגרשה מגן עדן וביומו נטעה ונשתגשגה, שנאמר (ישעיה י"ד) ביום נטעף תשגשגי. רבי אומר, גפן היתה, שנתגרשה מגן עדן, וענביה עמה, וסחט אותם, ושתה מן היין, ונתגל.

רבי בון פתח, (ויקרא ט"ו) וידבר ה' אל אהרן לאמר יין ושכר אל תשת אמה ובניד אהרן בכלכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתיכם. דאמר רבי אבין, אין בכל העולם דבר שמתגאה לבו של אדם, אלא ביין. וזה היה ענשם של נדב ואביהוא, שאכלו ושתו וגבה לבם, וזהו (שם י"א) אש זרה אשר לא צוה אתם.

ויקודם זה היה נגזר עליהם, ובאה מדת הדין לשלוח יד בהם, שנאמר (שמות כד) ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו. אף על פי שנגזר דינם לשלח יד בהם. ולמה היה ענשם, משום (שם) ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו. נכנסו, כשאכלו ושתו, ונגזר ענשם באותה שעה.

ויאחר כן ראו שלא שלח יד בהם בפעם הראשונה, עשו גם כן בשנייה, ומבין שני הפרובים יצא להב ונשרפו. פי לכה היו הפרובים מכונים, כנגד אותם הפרובים אשר בגן עדן.

ויאחר שמתו, צוה לאהרן ולכהנים הבאים אחריו, להמנע עצמם מן היין, כבואם אל אהל מועד, פדי שלא יכנסו וימצא לבם בגאות ובגסות הרוח.

מועד, פדי שלא יכנסו ויבגסו הרות.

אמר רבי, שני ענינים הם שאין מתישבים יחד - יין, ועבודת השמים. ששנינו שם, שתוי אל יתפלל, וכן שכור אל יתפלל. ואם התפלל - תפלתו תועבה.

ואמר רבי יוסי, שכור המתפלל פאלו עובד עבודה זרה. ומנין לנו? מןה, שכתוב (שמואל א) ויחשבה עלי לשכרה. והשיבה ואמרה, אל תתן את אמתך לפני בת בליעל. ואמר רבי יוסי, כתוב כאן בת בליעל, וכתוב שם (דברים יא) וצאו אנשים בני בליעל. מה להלן עבודה זרה - אף כאן עבודה זרה.

אמר רבי יצחק, אין לך אנשים שנקראים קדושים פרט לאותם פרושי יין, שכתוב (במדבר) כל ימי הזיזו לה' קדוש יהיה.

ואמר רבי יצחק, איך לך יין שנקרא יין טוב כינה של ארץ ישראל, ויותר על כלם היין של הגליל העליון, שאין איש יכול לשותות ממנו חצי לוג.

רבי אלעזר בר רבי שמעון הלך לראות את רבי יוסי בן רבי לקונאי חמיו. נתנו לו לאכל עגלה משלשת רפה. פתח לו חבית יין אחת, חמיו מוגז - והוא שותה, מוגז - והוא שותה. אמר לו, אפשר ששמעת מאביך פמה הוא שעורו של כוס? אמר לו, כמות שהוא, אחת בחמין ואחת בצונן, אבל לא שערו רבנן בכוסף שהיא קטנה, וביינד שהיא טוב, ובמעיו שהם רחבות. ואמר רבי יהודה. מבלבל בדעתו היה נח משיצא מן התבה בדיוורו עם החיות והרמשים והשרצים, ומפני ששתה מעט יין, ונתגל.

ואמר רבי יהודה, בא פנען וסרסו. הקיץ מיינו, ומצא עצמו מסרס, שכתוב (בראשית, כב) וייקץ

אמר רבי, תרי ענייני אינון דלא מתיישבי פחדא, יינא ופולחן שמיא. דתנינן תמן, שתוי אל יתפלל. וכן שכור, אל יתפלל. ואם התפלל, תפלתו תועבה.

ואמר רבי יוסי, שכור המתפלל פאלו עובד עבודה זרה. ומנא לן, מןה. דכתיב (ש"א יג) ויחשבה עלי לשכרה. והשיבה ואמרה אל תתן את אמתך לפני בת בליעל. ואמר רבי יוסי, כתיב הכא בת בליעל, וכתיב התם, וצאו אנשים (דברים יג יד) בני בליעל, מה להלן עבודה זרה, אף כאן עבודה זרה.

אמר רבי יצחק, לית לך גוברין דאתקרון קדישין, בר אינון פרישי חמרא. דכתיב (במדבר ו ח) כל ימי הזיזו לה' קדוש יהיה.

ואמר רבי יצחק, לית לך חמר דאתקרי חמר טוב, כחמרא דארעא דישראל. ויתיר על פלהון, חמרא דגלילא עילאה, דלא יכול אינש למשתי פלגות לוגא מיניה.

רבי אלעזר בר ר' שמעון, אזל למחמי לר' יוסי ברבי שמעון בן לקונאי חמוי. יהבי ליה למיכל עגלא תליתאה רכיכא, פתח ליה חד פובא דחמרא. חמוי מזיג, והוא שתי, מזיג והוא שתי. אמר ליה איפשר דשמעת מאביך, פמה הוא שיעורו של כוס. אמר ליה פמות שהוא, אחת בחמין ואחת בצונן, אבל לא שיערו רבנן בכוסף דהוא זעירא. ובחמרך דהוא טבא. ובמעוהי דהוא רחבה.

ואמר רבי יהודה, מבלבל בדעתו היה נח כשיצא מן התיבה, בדירתו עם החיות והרמשים והשרצים, ומפני ששתה מעט יין, נשפר ונתגל.

ואמר רבי יהודה בא פנען וסרסו, הקיץ מיינו, ומצא עצמו מסורס. דכתיב וייקץ נח

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראוי. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתים פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה הדין, ה' בדרך נחוננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמצייל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. פי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק פי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה ישארו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוֹרֵיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשְׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירָהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידָהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֶה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכַרְהָ: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֶה אֱלִיָּה
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

גדולי ישראל
והזהר

